

Asia: VN/26540/2025

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain muuttamiseksi

Klikkaa ja lisää väliotsikko

1. Yleiset kommentit uudistuksesta

-

2. Huomionne sijoitussidonnaisen vakuutuksen mahdollistamisesta vanhuudenturvan järjestämisen muotona

-

3. Huomionne lisäeläkekassamahdollisuudesta vanhuudenturvan järjestämisen muotona

-

4. Huomionne eläkkeen määräaikaisesta maksamisesta sekä kertakorvausmahdollisuudesta

-

5. Huomionne vaikutusarvioista

-

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Sosiaali- ja terveysministeriölle

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/26540/2025

HALLITUKSEN ESITYS URHEILIJAN TAPATURMA- JA ELÄKETURVASTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISEKSI

Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö (myöhemmin Mandatum) kiittää siitä, että sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö on varannut mahdollisuuden antaa Lausuntopalvelun kautta lausunnon urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain muuttamista koskevasta esitysluonnoksesta. Lausuntoon Mandatum esittää kunnioittavasti seuraavaa.

YLEISTÄ

Mandatum pitää hallituksen esitysluonnoksen mukaista lakiehdotusta hyvänä ja kannatettavana. Urheilijoiden eläketurvan kehittäminen mahdollistamalla a) turvan järjestäminen sijoitussidonnaisella eläkevakuutuksella, b) eläkkeen maksaminen määräaikaisena ja c) tietyissä tilanteissa eläkesäästön maksaminen kertasuorituksena, ovat kaikki tarkoituksenmukaisia ja pitkällä aikavälillä parantavat näkemyksemme mukaan urheilijoiden vakuutusturvaa.

URHEILIJAN TAPATURMA- JA ELÄKETURVASTA ANNETUN LAIN 14 §:N MANDATUMIN LAUSUNNOT

URHEILIJAN TAPATURMA- JA ELÄKETURVASTA ANNETUN LAIN 14 §:N 1 MOMENTTI

Urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain 14 §:n 1 momentin ehdotuksen perusteluihin olisi hyvä kuvata lisää vaihtoehtoja, missä tilanteissa voidaan sopia 10 vuoden määräaikaisesta eläkkeestä. Vakuutetulle eli urheilijalle annettava mahdollisuus sopia eläkeajasta olisi tärkeää sen takia, että vakuutusnottajana oleva yhdistys tai osakeyhtiö on voinut lopettaa toimintansa konkurssin tai selvitystilan kautta, jonka takia vakuutus sopimusta ei ole mahdollista muuttaa tai yleisiä vakuutusehtoja päivittää kyseisen vakuutusnottajan kanssa. Kyseisen 14 §:n 1 momentin 14 sivun perusteluiden viimeiseen lauseeseen sisältö voisi olla seuraavanlainen ”Määräajan pituudesta voitaisiin sopia tarkemmin vakuutus sopimuksessa, vakuutusehdoissa tai lisäeläkekassan säännöissä taikka yksittäisen vapaakirjan saaneen urheilijan kanssa eläkkeelle jäädessä, kuitenkin siten, että vähimmäisaika eläkkeen maksamiselle olisi 10 vuotta.”

URHEILIJAN TAPATURMA- JA ELÄKETURVASTA ANNETUN LAIN 14 §:N 3 MOMENTTI

Urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain 14 §:n 3 momenttia olisi hyvä ehdotuksesta poiketen kehittää poistamalla siitä maininta yksilöllisestä vakuutuksesta. Yksilöllisen eläkevakuutuksen sääntely poikkeaa mm. eläkeiän osalta urheilijan eläketurvan mukaisesta eläkevakuutuksesta. Urheilijoiden vapaakirja-ajat tulevat olemaan pääosin pitkiä, jolloin on riski, että näihin vapaakirjoihin sovellettaisiin vuosikymmenien kuluttua yksilöllisen eläkevakuutuksen sääntelyä mm. eläkeikien osalta. Lisäksi kohdassa tulisi kuvata mahdollisuus yksittäisen vakuutetun vapaakirjojen yhdistämiseen yhdeksi kokonaisuudeksi silloin, kun ne ovat kertyneet samasta

urheilusarjasta siltä osin, kun eläketurva on ollut samassa vakuutusyhtiössä vakuutettuna. Urheilun lajiliitoilla tai kilpaurheilusarjoilla on ollut vakuutusjärjestelyitä, joissa pohjana on urheilusarjan tai lajiliiton kattosopimus, jossa on sovittu järjestelyn käytännön ehdoista ja toimintavoista yhdenmukaisesti sarjan toimijoiden osalta, jonka perusteella urheiluseurat ovat tehneet yksittäisen vakuutus sopimuksen. Kattosopimuksessa on voitu sopia muun muassa vakuutetun eduksi menettelystä, jossa eläkesäästö seuraa urheilijaa hänen entisen vanhan seuran vakuutuksesta samassa sarjassa pelaavan uuden seuran vakuutukseen. Tällä on pyritty estämään vakuutusturvan pirstaloituminen useaan eläkevakuutukseen ja eläkkeen maksaminen yhdestä eläkevakuutuksesta sekä mahdollistaa urheilijalle vakuutusturvan selkeä seuraaminen muun muassa verkkopalvelussa, kun samaan urheilusarjaan perustuvat eläkesäästöt ovat viimeisimmän seuran eläkevakuutuksen alla. Ehdotuksenamme kyseisen 14 § 3 momentiksi olisi seuraava: ”Jos 1 §:ssä tarkoitettu vakuutuksenottaja ilmoittaa, ettei urheilija enää kuulu 1) sen ottaman vakuutuksen piiriin tai 2) sen ottaman vakuutuksen ja urheilusarjan yhteisen vakuutusjärjestelyn piiriin, muuttuu urheilijalle kertynyt rahasto vapaakirjaksi ilman oikeutta takaisinostoarvoon. Vakuutuksenantajalla on oikeus yhdistää sen vakuutettuna olevat vakuutetun samasta urheilusarjasta kertyneet vakuutettu kohtaiset eläkesäästöt ja vapaakirjat yhdeksi eläkesäästö kokonaisuudeksi.”

URHEILIJAN TAPATURMA- JA ELÄKETURVASTA ANNETUN LAIN 14 §:N 4 MOMENTTI

Urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain 14 §:n 4 momenttista tulisi poistaa vapaakirjan saantihetki termi ja korvata vapaakirjan muodostuminen termillä. Käytännössä kertasuoritusta ei voida ikinä maksaa ulos vapaakirjan saantihetkellä, sillä vapaakirja muodostuu urheilijalle, sillä hetkellä, kun vakuutuksenottaja ilmoittaa, ettei urheilija enää kuulu sen ottamaan vakuutukseen. Käytännössä vapaakirjaprosessissa vakuutusyhtiö lähettää urheilijalle ilmoituksen, että a) urheilijalla on oikeus vapaakirjaan tai b) vakuutusyhtiö maksaa vapaakirjan säästöjen ollessa alle 7 800 euroa kertasuorituksena urheilijalle taikka c) vakuutusyhtiö voi vapaakirjan sijaan maksaa sen säästöjen ollessa alle 26 400 euroa kertasuorituksena urheilijalle hänen suostumuksellaan. Tähän liittyen olisi hyvä, että kertasuoritus toteutettaisiin vapaakirjan muodostumisen jälkeen ja vakuutusyhtiön käytännön prosessin mukaisesti. Ehdotuksenamme kyseisen 14 § 4 momentin ensimmäiseksi lauseeksi olisi seuraava: ”Jos urheilija ei enää 3 momentissa tarkoitettulla tavalla kuulu vakuutuksen piiriin, voi urheilija vapaakirjan sijaan saada kertyneen eläkesäästön kertasuorituksena vapaakirjan muodostumisen jälkeen.”

Urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain 14 §:n 4 momentin perusteluissa todetaan, että kertyneellä eläkesäästöllä tarkoitetaan urheilijalle yhteensä eri vakuutuslaitoksista kertynyttä eläkesäästöä. Kyseinen eläkesäästön määritelmä käytännössä vaikuttaa käsittelyaikoihin ja menettelyyn vakuutusyhtiössä. Kyseisessä tilanteessa vakuutusyhtiön pitää pyytää urheilijalta selvitystä siitä onko hänellä eläkesäästöjä muussa vakuutuslaitoksessa tai pyydyttävä vahvistus, että tällaisia säästöjä ei ole. Tämä selvityspyyntö perustuu vakuutus sopimuslain 69 §:än, jossa säädetään korvauksen hakijan velvollisuudesta antaa selvityksiä asian ratkaisemiseksi. Tästä asiasta olisi hyvä ottaa kirjaus perusteluihin.

MUUTOSSÄÄNNÖS

Muutossäännöksessä ei todeta kertasuorituksen ja määräaikaisen eläkkeen voimaantulon osalta tarkemmin mitään. Tältä osin olisi selkeyden vuoksi tärkeää, että perusteluissa todettaisiin, että kyseiset eläkkeen suorittamisvaihtoehdot ovat käytössä myös ennen lain voimaantuloon tehtyihin sopimuksiin ja vapaakirjoihin.

MANDATUM HENKIVAKUUTUSOSAKEYHTIÖ

Jukka Kurki

Juho Koikkalainen

Koikkalainen Juho
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö